

Jesaja 40,28 – Jaarwisseling: terugkijken, vooruitkijken? Omhoogkijken!

Liturgie

Voorzang LB 392,1.3
Votum – Groet
Zingen Ps 93,1.3
Gebed
Lezen: Jesaja 40,12-31
Zingen ps 90,1.2.8
Preek
Zingen LB 444
Geloofsbelijdenis
Gez 160
Gebed
Collecte
Zingen LB 429
Zegen

Opmerking: ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig:

hansburger@filtnet.nl

Preek over Jesaja 40,28 – Jaarwisseling: terugkijken, vooruitkijken? Omhoogkijken!

Broers en zussen, gemeente van Jezus Christus

1. Wat was het beste van 2008? Het mooiste moment? Het belangrijkste nieuwsfeit? De mooiste foto? Wie was de TV-persoonlijkheid van 2008? Wat worden er een lijstjes geproduceerd. Jaaroverzichten. Bijlages in kranten, TV-rapportages. Als je je verveelt, heb je genoeg te doen. Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Terugkijken op 2008.

Of vooruitkijken op 2009. Het internationale jaar van de sterrenkunde. Het Louis Braillejaar. Europees jaar van creativiteit en innovatie. Jaar van de tradities. Jaar van de vleermuis. Jaar van het stripverhaal. Jaar van de Gorilla. Jaar van Calvijn. Haast grappig. Je zou er zelf iets bij verzinnen: het jaar van de kapotte bushokjes. Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Vooruitkijken naar 2009.

En zo doe je dat misschien zelf ook wel, in het klein. Terugkijken op 2008, vooruitkijken naar 2009. Wat voor jaar was het voor jou? Hoe ga je het nieuwe jaar in? Met goede voornemens, of niet? Wat is er dan veel om je heen. Veel om over na te denken. Veel dat je aandacht trekt. Het zijn ook nog eens drukke weken. Een jaar afsluiten. Feestdagen. Oliebollen bakken. Het is druk in de winkels. Het is druk thuis om het allemaal goed te laten lopen. Druk, vol indrukken. En misschien heb je ook nog eens griep.

Maar nu zijn we hier in de kerk. We zijn hier bij elkaar onder het oog van God. Waarom? We kijken even wat verder dan al onze

drukke. We kijken even verder dan 2008 en 2009. Laten we omhoog kijken. Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? God is meer dan 2008 en 2009. Het is leuk om terug te kijken. Om vooruit te blikken. Misschien is het ook wel belangrijk. Maar veel belangrijker is het om God in het oog te houden.

Is het je niet verteld? Heb je niet vroeger al de verhalen gehoord? Hebben je ouders het je niet verteld, of je juf of meester op school? Over God, die hemel en aarde schiep? Is het sinds het begin van de aarde niet helder? God is er ook nog. Op de grens van twee jaren kunnen we zo druk zijn met van alles en nog wat dat we Hem vergeten. Maar is dat wat je wilt?

Nee toch! Daarom kijken we vanavond vooral omhoog, naar de eeuwige God. De God van 2008 en 2009. De HEER, onze God. Samen stilstaan bij wie Hij is.

2. Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Eeuwig is de HEER. Eeuwig. Hoe zou je uitleggen wat dat is? Eeuwig, dat heeft met tijd te maken. Tijd zonder einde. Eeuwig, dat is tot aan de rand van de tijd en verder. Volken bestaan eeuwen lang soms. Maar voor God zijn ze een druppel in een emmer, een stofje aan een weegschaal. Vorsten, leiders van de aarde regeren 10 jaar, 20-30 jaar. Soms langer, en dan vinden we dat bijzonder. Voor God zijn ze nietig en onbeduidend. Wat is 10, 30 jaar voor God? Wat is een eeuw in zijn ogen?

De eeuwige was er al voor de grondvesting van de wereld. Ga eens na. Hoe oud is de aarde? God is ouder. God reikt niet alleen tot aan de einden van de aarde. Hij reikt ook tot de einden van de tijden. Duizenden jaren geschiedenis van de mensheid – God heeft ze meegemaakt. De opkomst van wereldrijken, maar ook de neergang ervan. Periodes van oorlog en periodes van vrede. Hij was er bij toen de pyramides gebouwd werden, maar ook toen jij je eerste blokkentoren bouwde. Toen Amerika ontdekt werd en toen jij je eerste kinderfeestje vierde. Uitvindingen. Rages. Modes. De eeuwige

was er bij. Hij stond er boven. De eeuwen door. Hij is God van alle tijden.

Zo was Hij ook de God van 2008, en zo is Hij de God van 2009. Voor ons kunnen het belangrijke jaren zijn. Spannende jaren, jaren waarin veel gebeurt en waarin veel op het spel staat. Misschien wel jaren waar je enorm van geniet en die je niet zou willen missen. Of juist heel zware jaren, die je geen tweede keer mee wilt maken. Daarvan zegt God niet: wat een onzin. Maak je niet dik. Wat doe je toch moeilijk? Maar wel: Hij is er al die jaren bij. Hij was er in 2008 en hij zal er zijn in 2009. Hij heeft overzicht over de tijden. Hij ziet waar we vandaan komen en waar we naar toe gaan.

We staan op de grens van twee jaren. De ene kalender kan van de muur, de volgende wordt in gebruik genomen. De ene agenda kan dicht, de nieuwe mag volgeschreven worden. Kijk niet alleen vooruit of achteruit. Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Kijk nu ook omhoog. Zie de eeuwige. Ik mag jullie bemoedigen: Hij is er en Hij gaat het komende jaar met je mee.

3. Maar – kan dat wel? Iemand die voor iedereen zorgt? Naar iedereen luistert? Voor mij als ik een toets heb, voor wereldleiders die een topontmoeting hebben, voor een vader van een ziek kind? Misschien is God wel eeuwig, maar voor vijf zes miljard mensen tegelijk zorgen – dat kan niemand. Laat staan van ze houden.

Zo dacht Israël eigenlijk ook. Kijk maar in vers 27: Mijn weg blijft voor de HEER verborgen. Mijn God heeft geen oog voor mijn recht. Hij ziet me toch niet.

Dat is toch herkenbaar? Die gedachte? Herken jij dat?

Let dan eens op. In vers 28 staat 'een eeuwig God'. In het Hebreeuws staat daar een woord voor 'God' dat 'de hoogste God'

betekent. 'El'. Denk maar aan het lied 'el sjaddai'. Dat is hetzelfde woord voor God – 'el'. Weet je wat het eigenlijk wil zeggen, dat Hij 'God' is? Wij denken daar niet zo vaak over na, of wel? Vanavond wil ik dat met jullie wel doen.

Als je 'God' bent, de hoogste God, wat ben je dan? Als er één hoofdstuk in de bijbel is dat je daarbij kan helpen, dan is het Jesaja 40 wel. We hebben het samen gelezen. Hoe zou je dat stuk voor jezelf samenvatten? Wat valt je daarin op?

Als er mij iets opvalt, dan is het: God is onvergelijkbaar groot. Maak je hand eens hol. Passen daar al de oceanen van de aarde in? Denk je eens in dat je een eetlepel vast hebt. Kun je daar al het stof van de wereld in kwijt? Ben je wel eens in de bergen geweest? Passen al die bergen op de weegbrug van de milieustraat op het Franeker industrieterrein? Nee toch? Is er dan iemand die de geest van de HEER gemeten heeft? Iemand die God ooit raad gegeven heeft? Ben jij wel eens naar hem toe gegaan met een goede tip?

En zo gaat het door in Jesaja 40. Volken zijn als druppels water, stof op een weegschaal. Eilanden – Vlieland, Terschelling – het zijn zandkorrels voor Hem. Waar wil je God eigenlijk mee vergelijken? Hij is zo groot!

En nu de vraag: waarom staat dat hier? Zodat jij denkt: dan kijkt God dus ook over mij heen? Nee dus. Juist niet. God is zo groot, dat Hij voor jullie allemaal oog kan hebben. God is zo groot – Hij ziet jou daarom ook. Jou, hier in Franeker in 2009. Het staat hier in Jesaja juist om je te bemoedigen. Die grote God – het is jouw God!

4. Die eeuwige God is bovendien de schepper. Daarom staat Hij boven alle machten op aarde.

Er zijn natuurlijk machtige mensen op aarde. Er zijn machten waar je rekening mee moet houden. Zo was dat in de tijd van

Jesaja, zo is dat nu.

De profetie van Jesaja 40 speelt in de tijd van de ballingschap. Het volk Israël leeft niet meer in eigen land, maar is gedeporteerd. Ze leven onder een wereldrijk dat Babel heet. Babel bepaalt wat gebeurt. En daarachter trekken de goden van Babel aan de touwtjes. De goden die alles op aarde regeren via de sterren. Uiteindelijk bepalen de sterren wat er gebeurt. En dus ga je zo nu en dan naar een astroloog. Je laat een horoscoop trekken. Wat zeggen de sterren? Wat moet ik doen? De leiders van Babel, de goden van Babel, en de sterren, die bepalen wat er gebeurt op aarde.

Waar kijk jij naar? Wie bepalen er wat in 2009 gebeurt? Je zou van alles kunnen noemen. Anderen beslissen over mij – in Den Haag, in grote bedrijven – vul zelf maar in. Er zijn machtige mensen met geld die alles naar hun hand kunnen zetten. Je kunt naar een astroloog, om een horoscoop te laten trekken. Wie of wat bepaalt wat er in 2009 gebeurt?

Weet je wat Jesaja doet? Hij laat zien dat God schepper is. God is een tuinman die machtige wereldleiders zaait. Plant. Ze laat groeien. Maar Hij laat ze ook weer verdwijnen. Je zag het gebeuren in 2008. Machtige bankdirecteuren. God had ze gezaaid en geplant. Hij had ze laten groeien. Maar Hij blaast, en ze verdorren ook weer. Barack Obama wordt gezaaid, geplant, maar Hij kan alleen groeien zolang God Hem niet weer weg laat waaien met de wind.

En de sterren? De sterren aan de hemel zijn een leger. God is de generaal van het sterrenleger. Wat een onzin, te denken dat de sterren bepalen wat er op aarde gebeurt. God beveelt, en de sterren gehoorzamen. God bepaalt wat de sterren doen, ook in 2009. Weg dus met astrologie, horoscopen, al dat bijgeloof. Ze wijzen niet naar God, maar naar afgoden.

Lieve mensen, beseffen jullie wat het betekent dat God schepper is? Dat betekent niet alleen dat Hij ooit eens alles

gemaakt heeft. Het gaat veel verder: alles wat er was in 2008, alles wat er zal zijn in 2009: het is door God gemaakt. En wij bestaan zolang de schepper het wil – niet langer, niet korter.

5. Zou God daar nu nooit eens moe van worden? Alles maken. Voor alles zorgen. Zoveel mis zien gaan. Zoveel recht moeten breien. Duizenden jaren achter elkaar. Man, wij zijn al moe van twee kerstdagen met wat verjaardagen erbij. Zou Hij het nooit eens helemaal zat zijn?

Wacht even. Wij denken zo snel te menselijk, te klein van God. Wij zijn zo snel onder de indruk van mensen. We kijken terug naar 2008. We kijken vooruit naar 2009. We zijn druk met van alles en nog wat. Ons leven zit vol. En het is allemaal zo belangrijk. Het slurpt ons soms helemaal leeg. En God – we denken dat God net zo is. Net zoals wij zijn, iets groter misschien.

Kijk dan weer eens wat Jesaja zegt. Over wie hebben we het hier? Over God. Wat betekent het woord 'God'? God is eeuwig, God is de schepper van de einden van de aarde. Hij is een onuitputtelijke bron van leven. Een onuitputtelijke bron van goedheid en liefde. Echt onuitputtelijk. Dat betekent dat woord 'God'.

Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Hij is God. En God wordt niet moe. God raakt niet uitgeput. Onvoorstelbaar? Onmogelijk?

Laat het tot je doordringen, vers 25: Met wie wil je mij vergelijken, zegt de Heilige, aan wie ben ik gelijk te stellen? God wordt niet moe. God raakt niet uitgeput.

Ben jij moe van 2008? Dat kan maar zo. Er gebeurt veel in een jaar. Dat kunnen dingen zijn die energie vreten. Persoonlijk. In de gemeente. We hebben met elkaar veel voor de kiezen

gehad.

Heb je nog puf voor 2009? Je kunt zomaar gaan denken: wat zou er in 2009 mis gaan? Hoe moet ik dit jaar weer door komen? God is niet moe van 2008. Hij heeft alle energie om in 2009 onze God te zijn.

Weet je wat nu zo mooi is? God is een onuitputtelijke bron van energie. Hij wordt zelf niet moe. En Hij kan er voor zorgen dat wij nieuwe kracht krijgen. Nieuwe energie voor een nieuw jaar. Je hoeft dus niet te denken: hoe sleep ik mezelf 2009 door? Want God is er. Als er gesleept moet worden, dan doet God dat wel. God zal je door 2009 heen dragen. Hij zal je kracht geven om te leven. In elk geval heeft hij kracht genoeg. Mag God je dragen in 2009? Mag Hij je er door slepen?

6. Hier in de kerk kijken we vanavond bij de jaarwisseling omhoog. Naar God – de eeuwige. De schepper. De onvermoeibare. Wil je jezelf in 2009 aan die God toevertrouwen?

Toen ik de afgelopen dagen na zat te denken over wie God is, viel het me weer op. Er zit iets in ons dat niet op God zit te wachten. Weerstand tegen Gods grootheid. God kleiner willen maken om zelf groter te zijn. Mag God echt God zijn?

Je kunt jezelf christen noemen en toch je eigen leven leiden. Zo hoorde ik pas over een vrouw van rond de 60 jaar. Haar leven lang lid van een kerk. Ze heeft de laatste tijd ontdekt dat ze ook kan bidden. Ze had altijd haar leven zelf geregeld, voor zichzelf gezorgd. Nu begint ze te ontdekken wat vertrouwen is. Dingen bij God neerleggen. Hem vragen voor haar te zorgen. Ze zei: Misschien dat ik dan ook wat rustiger wordt. Want ik ben zo'n gestrest typje.

Mag God echt God zijn? Dat wil zeggen: Jezelf klein maken. Onder de indruk willen raken van Gods grootheid. Erkennen: God

is God – en ik niet. Toegeven: ik kijk te weinig omhoog. Ik denk te groot van mezelf. God is onvoorstelbaar. Gods wijsheid is niet te doorgronden. Zeggen: God, U bent mijn God.

Durf je dat? Of ben je bang dat God tegenvalt? Dat zou je kunnen denken als je leest dat Gods wijsheid niet te doorgronden is. God doet zijn eigen ding en heeft voor mij geen oog.

We kregen deze jaarwisseling thuis twee kaartjes van gemeenteleden die heel duidelijk getuigen van Gods wijsheid, ook al snappen ze zijn wegen lang niet altijd. Van twee mensen met twee heel verschillende levens. De een verloor zijn vrouw, de ander kreeg MS en was haar vrijheid kwijt. Beiden hebben ze moeilijke dingen meegemaakt, maar ook hele mooie dingen. Beiden getuigen ze van Gods leiding die ze ervaren hebben. Beiden gaan ze vol vertrouwen naar een nieuw jaar toe, omdat ze hun toekomst van God krijgen.

Want God is erbij. De eeuwige, de schepper. Zijn wijsheid is niet te doorgronden. Maar als ik iets in hun kaartjes proef, dan is het niet: God is gevaarlijk. Onbetrouwbaar. Onberekenbaar. Juist niet. Jesaja schrijft (vers 29): Hij geeft de vermoeide kracht, de machteloze geeft Hij macht in overvloed.

Je mag je in 2009 vol vertrouwen aan Hem overgeven. Juist omdat zijn wijsheid niet te doorgronden is. Het is goddelijke wijsheid. De wijsheid van de eeuwige. De schepper. De wijsheid van God. Kijk omhoog – en ga met Hem naar 2009. Ga vol vertrouwen het nieuwe jaar tegemoet.